

روایات زنان

کتب حدیث شیعہ

www.ketab.ir

مہدی مہریری

سرشناسه: مهریزی، مهدی، ۱۳۴۱ -

Mahrizi, Mahdi

عنوان و نام پدیدآور: روایات زنان در کتب حدیث شیعه / مهدی مهریزی.

شماره نشر: قم: موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ و نشر، ۱۳۹۶
مختصات ظاهری: ۲۹۵ ص.

شابک: 978 - 964 - 493 - 911 - 1
ISBN: 978 - 964 - 493 - 911 - 1

وضعیت: دست‌نویس: فیبا

یادداشت: کتابخانه: ۲۸۷-۲۵

یادداشت: نمایه -

موضوع: محدثان زنان

موضوع: Women transmitters of the Hadith

موضوع: احادیث شیعه

موضوع: Hadith(Shiites) -- Texts

موضوع: محدثان شیعه

موضوع: Hadith(Shiites) -- Authorities

شناسه افزوده: موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م/۵/۵۲ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۹۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۹۵۳۵۶۶

روایات زنان در کتب حدیث شیعه

مهدی مهریزی

صفحه آرا: محمدرکیم صالحی

طراح جلد: حسن فرزانهگان

ناشر: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث

چاپ: ۱۳۹۶

چاپخانه: دارالحدیث

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: قم، میدان شهدا، خیابان معلم، پلاک ۱۲۵، تلفن: ۳۷۷۴۰۵۲۳ - ۰۲۵ / فاکس:

۳۷۷۴۰۵۷۱ - ۰۲۵ / ص.پ. ۴۶۸ - ۳۷۸۵

نمایشگاه دائمی علوم حدیث (قم، خیابان معلم، قم): ۳۷۷۴۰۵۴۵ - ۰۲۵ / فروشگاه شماره «۲»

(قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف پلاک ۲۹) تلفن: ۳۷۸۴۲۳۰۹ - ۰۲۵ /

۳۷۸۴۲۳۱۰ - ۰۲۵

فروشگاه شماره «۳» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، درب شرقی ۷) تلفن:

۵۵۹۵۲۸۶۲ - ۰۲۱

فروشگاه شماره «۴» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، درب جنوبی) تلفن:

۵۱۲۲۴۴۹۳ - ۰۲۱

فروشگاه شماره «۵» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، بازار قدیم) تلفن:

۵۵۹۳۰۹۹۹ - ۰۲۱ پلاک ۱۹/۱

<http://www.darolhadith.ir>

darolhadith.20@gmail.com

<http://shop.darolhadith.ir>

ISBN: 978-964-493-981-5

۱۳۰۱۴۸۵۰۰۱۰۱۸

* کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست اجمالی

۷	مقدمه
۱۹	باب اول: حرف الف
۱۱۷	باب دوم: حرف باء
۱۲۱	باب سوم: حرف جیم
۱۲۳	باب چهارم: حرف حاء
۱۵۹	باب پنجم: حرف خاء
۱۶۳	باب ششم: حرف راء
۱۶۵	باب هفتم: حرف زاء
۱۷۳	باب هشتم: حرف سین
۱۷۹	باب نهم: حرف صاد
۱۸۱	باب دهم: حرف عین
۲۲۳	باب یازدهم: حرف فاء
۲۴۵	باب دوازدهم: حرف قاف
۲۴۷	باب سیزدهم: حرف کاف
۲۴۹	باب چهاردهم: حرف لام

۲۵۱		باب پانزدهم: حرف میم
۲۵۵		باب شانزدهم: حرف هاء
۲۵۹		فهرست ها

www.ketab.ir

مقدمه

یکی از مهم‌ترین مسئله‌هایی که می‌تواند نقش زنان را در خدمت به حدیث و نشر آن روشن سازد، میزان حضور آنان در سلسله اسناد و نقل احادیث است. برای این منظور، بررسی دقیق کتب روایی، تاریخی و تفسیری ضروری است، چنان‌که باید این بررسی در دو حوزه منابع روایی اهل سنت و شیعی صورت پذیرد.

در حوزه روایات اهل سنت این بررسی‌ها تا حدودی انجام پذیرفته و کتبی با این انگیزه تألیف شده است که می‌توان به این موارد اشاره کرد:

۱. جامع مسانید النساء، ابراهیم محمد النجم، ج ۳: در این مجموعه دو جلدی ۱۷۵۲ حدیث از ۲۸ کتاب حدیثی اهل سنت گردآوری شده است.
۲. الآحاد و المثانی، ابن ابی عاصم (۲۰۶-۲۸۷ق)، ج ۴: در جلد پنجم این کتاب از صفحه ۳۵۴ تا آخر (ص ۴۷۹) و تمام جلد ششم (۱۱۴ ص) از شماره ۱۰۵۴ تا ۱۲۵۰ روایات ۱۹۶ زن راوی گرد آمده است.
۳. مسند فاطمة الزهراء، جلال الدین سیوطی (م ۹۱۱ق)؛ سیوطی در این کتاب ۲۸۴ حدیث گرد آورده که برخی به سیره حضرت فاطمه برمی‌گردد و برخی سخنان پیامبر درباره ایشان و پاره‌ای دیگر نیز روایت‌های حضرت فاطمه علیها السلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله است.

۴. مسند عائشة، ابن حجر عسقلانی؛ در این اثر ۱۰۸۱ روایت از عایشه نقل شده که ابن حجر آن را بر پایه مسند احمد بن حنبل و فرزندش عبد الله گرد آورده است.

۵. الإجابة لإيراد ما استدرکته عائشة على الصحابة، زرکشی؛ در این اثر، تود حدیث از عایشه نقل شده که بر سی تن از صحابه خُرده گرفته است.

۶. موسوعة أمهات المؤمنين، عبد الصبور شاهین و اصلاح عبد الصلاح عرفاعی؛ در این اثر، ۱۴۷۰ حدیث - که همسران پیامبر راوی آن بوده اند - گرد آمده است.

۷. مسند أم الله مريم بنت عبد الرحمن؛ این اثر در مكتبة القرآن قاهره به سال ۱۴۰۹ ق. با تحقیق مجدّد السید ابراهیم به چاپ رسیده است. این کتاب یک جزء از ۴ روایت مسند مريم است و حاوی ۱۳ روایت می باشد. دیگر اجزای این مسند تاکنون شناسایی نشده است.

این تتبع ها گرچه کامل نیست، اما اندازه غالب را نشان می دهد و باید بر پایه این آثار و آمار، تحلیلی دقیق از تعداد راویان زن و روایت هایشان و نیز موضوعات نقل شده، ارائه کرد. حدود چهل درصد از این تحلیل را خانم آمال قرداش در کتاب دور المرأة في رواية الحديث في القرون الثلاثة الأولى^۱ انجام داده است.

مع الأسف هیچ یک از این دو امر، یعنی تتبع در مصادر حدیثی و تحلیل آن در حوزه روایات شیعی به انجام نرسیده است.

روش کار

در این رساله می کوشیم با تتبع در مهم ترین مصادر حدیثی شیعه

۱. دور المرأة في رواية الحديث في القرون الثلاثة الأولى، آمال قرداش بنت الحسين، کتاب الأمة، العدد ۷۰، ۱۴۲۰ ق، سال ۱۹، قطر.

روایات زنان را استخراج کرده و با ثبت اطلاعاتی درباره آنها و تعیین موضوعات منقول در احادیث، بستر تحلیل کامل را فراهم آوریم. ابتدا لازم است چند نکته به عنوان درآمد و تبیین حدود مسئله بیان گردد.

یک. در این جا روایت‌هایی را جست‌وجو کرده‌ایم که زنان، راوی آنها بوده‌اند. بدین جهت، روایت‌های منقول از حضرت فاطمه علیها السلام - که به ایشان ختم می‌شود - مورد بررسی و تحلیل قرار نگرفته و ان شاء الله، در نوشتاری مستقل بدان پرداخته می‌شود.

دو. کتابی که در این مرحله مورد جست‌وجو و تتبع قرار گرفته عبارت‌اند از: *تخاف*، کتاب من لا یحضره الفقیه، تهذیب الأحکام، الاستبصار، وسائل الشیعة، *بغیر* و *الای*.

در این شش کتاب، چنانچه موارد مکرر ۴۳۰ حدیث توسط زنان نقل شده است.^۱

سه. از آن رو که گاه در یک ست، چند زن راوی وجود دارد متن احادیث از این تعداد کمتر است. تعداد متون منقول توسط زنان ۳۷۵ حدیث است که با شماره انگلیسی شمارش شده است.

چهار. این روایت‌ها را تعداد ۱۲۴ زن روایت کرده‌اند، که بیشترین روایت‌ها از ام سلمه با ۹۷ حدیث، است. اسامی روایت به ترتیب حروف الفبا و تعداد احادیث آنها از این قرار است:

۱. آمنه أم النبی علیها السلام
۲. آمنه بنت ابی سعید سهمی
۳. اروی بنت حارث بن عبد المطلب

۱. یادآوری می‌کند موارد مکرر را از وسائل الشیعة و بحار الأنوار حذف کرده‌ایم. ضمناً آدرس موارد تکراری در کتب اربعه آمده است.

۱. ۴. اسماء
۳. ۵. اسماء بنت ابی بکر
۲۳. ۶. اسماء بنت عمیس
۱. ۷. اسماء بنت وائله
۱. ۸. اسماء بنت یزید
۱. ۹. امامه بنت ابی العاص و بنت زینب بنت رسول الله ﷺ
۲. ۱۰. امراة الحسن الصیقل
۱. ۱۱. امراة محمد بن مسلم
۱. ۱۲. أم حمد بن موسی
۱. ۱۳. أم اسحاق بن سلیمان
۳. ۱۴. أم ایمن
۱. ۱۵. أم یحید امراة عمران بن حسن
۲. ۱۶. أم جعفر بنت محمد بن جعفر
۱. ۱۷. أم حبیب
۱. ۱۸. أم الحسن النخعیه
۱. ۱۹. أم الحسن بنت عبد الله بن محمد (نوة امام باقر علیه السلام)
۱. ۲۰. أم الحسین بن موسی بن جعفر علیه السلام
۱. ۲۱. أم حکیم بنت عبد الرحمان بن ابی بکر
۱. ۲۲. أم حمیده
۱. ۲۳. أم حیان
۱. ۲۴. أم داوود = أم خالد بربریه (فاطمه بنت عبد الله بن ابراهیم)
۲. ۲۵. أم درداء
۳. ۲۶. أم راشد مولاة أم هانی

۱. ۲۷. أم زينب بنت أبي رافع
۶. ۲۸. أم سعيد احمسى
۲. ۲۹. أم سلمة أم محمد بن مهاجر
۹۷. ۳۰. أم سلمة زوجة الرسول
۱. ۳۱. أم سلمه ام اسماعيل بن ارقط و اخت ابى عبد الله عليه السلام
۲. ۳۲. أم سليم
۱. ۳۳. أم سليمان
۱. ۳۴. أم شريك بن أبي العكر
۲. ۳۵. أم عطية
۱. ۳۶. أم على
۱. ۳۷. أم فروه
۵. ۳۸. أم الفضل بنت الحارث و زوجة عباس
۱. ۳۹. أم الفضل زوجة محمد بن الرضا عليه السلام
۲. ۴۰. أم كلثوم بنت على
۱. ۴۱. أم كلثوم بنت موسى بن جعفر
۱. ۴۲. أم محمد بنت محمد بن جعفر او أم جعفر بنت محمد بن جعفر
۱. ۴۳. أم محمد بن حجر
۱. ۴۴. أم محمد بن حكم
۱. ۴۵. أم مساور الحميرى
۱. ۴۶. أم معبد
۱. ۴۷. أم المقدام الثقفية
۱. ۴۸. أم موسى
۱. ۴۹. أم موسى خادمة على

۱. ۵۰. أم میثم
۱. ۵۱. أم أنس بن مالک
۵. ۵۲. أم هانی
۳. ۵۳. أم هانی بنت ابی طالب
۱. ۵۴. بزة ابنة امیة الخزاعی
۱. ۵۵. بنت عمر بن یزید
۱. ۵۶. بجة بنت الحارث
۲. ۵۷. جدة سفیان بن عیینة
۱. ۵۸. جدة علی بن مسهر
۴. ۵۹. حبابة الوالد
۱. ۶۰. حفصة بنت سیرین
۲. ۶۱. حکیمة بنت ابی الحسن القرشی
۵. ۶۲. حکیمة بنت محمد بن علی النعمانی
۱. ۶۳. حکیمة بنت موسی بن جعفر علیه السلام
۱. ۶۴. حکیمة بنت موسی بن عبد الله
۵. ۶۵. حلیمة بنت ابی ذؤیب
۱. ۶۶. حمادة بنت الحسن أخت ابی عبیده الحذاء
۱. ۶۷. حميدة
۱. ۶۸. خدیجة زوجة رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
۱. ۶۹. خدیجة بنت عمر بن علی بن الحسین
۱. ۷۰. خشف أم ولد عیسی بن علی بن یقطين
۱. ۷۱. ریاب امرأة داوود الرقی
۱. ۷۲. رقية بنت اسحاق بن موسی بن جعفر علیه السلام

- ١ ٧٣. زهرة
- ٣ ٧٤. زينب بنت أم سلمة
- ٢ ٧٥. زينب بنت أبي رافع
- ١ ٧٦. زينب بنت حصين
- ١ ٧٧. زينب بنت رسول الله ﷺ
- ٧ ٧٨. زينب بنت علي ؑ
- ١ ٧٩. زينب بنت موسى بن جعفر
- ٢ ٨٠. سالة (سالي) بولادة أبي عبد الله ؑ
- ١ ٨١. سعيدة
- ١ ٨٢. سعيدة أخت ابن أبي عمير
- ١ ٨٣. سكينه بنت الحسين ؑ
- ١ ٨٤. سكينه بنت علي ؑ
- ١ ٨٥. سلمى أم أبي رافع
- ١ ٨٦. سماعة بنت حمران
- ٣ ٨٧. صفية بنت عبد المطلب
- ١ ٨٨. صفية بنت يونس
- ٨٥ ٨٩. عايشة بنت أبي بكر
- ١ ٩٠. عايشة بنت سعد
- ٢ ٩١. عايشة بنت طلحه
- ١ ٩٢. عايشة بنت عبد الرحمن بن سائب
- ١ ٩٣. عثيمة أم ولد عبد السلام
- ١ ٩٤. عذر جدة محمد بن يحيى الصولي
- ١ ٩٥. عمة عقبة الهجري

- ۱ ۹۶. عمه محمد بن مارد
- ۱ ۹۷. عمه محمد بن زیاد
- ۴ ۹۸. عمرة بنت افعی
- ۱ ۹۹. عمرة بنت رواحة
- ۳ ۱۰۰. عميرة یا عمرة بنت اوس
- ۲ ۱۰۱. عميرة بنت نفیل
- ۱ ۱۰۲. فاطمة
- ۱ ۱۰۳. فاطمة بنت اسد
- ۱ ۱۰۴. فاطمة بنت جعفر بن محمد
- ۱۶ ۱۰۵. فاطمة بنت الحریس رضی الله عنه
- ۴ ۱۰۶. فاطمة بنت علی رضی الله عنه
- ۱ ۱۰۷. فاطمة بنت علی بن الحسین رضی الله عنه
- ۳ ۱۰۸. فاطمة بنت علی بن موسی
- ۲۳ ۱۰۹. فاطمة بنت محمد رضی الله عنه
- ۱ ۱۱۰. فاطمة بنت محمد بن علی
- ۱ ۱۱۱. فاطمة بنت محمد بن الهیثم
- ۱ ۱۱۲. فاطمة بنت موسی بن جعفر رضی الله عنه
- ۲ ۱۱۳. قتوا بنت الرشید
- ۱ ۱۱۴. کلثم بنت مسلم
- ۱ ۱۱۵. کلثوم
- ۱ ۱۱۶. لبابة بنت عبد الله بن عباس
- ۱ ۱۱۷. مریسة بنت موسی بن یونس
- ۱ ۱۱۸. معاذة العدویة

۱. ۱۱۹. مته أخت ابن أبي عمير
۲. ۱۲۰. میمونه بنت الحارث بن حزل زوجة النبی ﷺ
۱. ۱۲۱. نجمه أم الرضا علیه السلام
۱. ۱۲۲. هاشمیه مولاة رقیة بنت موسی
۱. ۱۲۳. هند بنت الجون
۱. ۱۲۴. هند بنت الحارث القرشی [الفراسیه]
- ب. ج. روایان از نظر تعداد روایت این چنین دسته‌بندی می‌شوند.
- صاحبان یک حدیث (۸۷ راوی) شماره‌های * ۱، ۲، ۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۷، ۳۱، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۸، ۶۰، ۶۳، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۶، ۷۷، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۸، ۹۰، ۹۲، ۹۳، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۹، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴.
- صاحبان دو حدیث (۱۵ راوی) شماره‌های ۱۶، ۲۵، ۲۹، ۳۲، ۳۵، ۴۰، ۵۷، ۶۱، ۷۵، ۸۰، ۹۱، ۱۰۱، ۱۱۳، ۱۲۰.
- صاحبان سه حدیث (۸ راوی) شماره‌های ۵، ۱۴، ۲۶، ۵۲، ۸۷، ۱۰۰، ۱۰۸.
- صاحبان چهار حدیث (۳ راوی) شماره‌های ۵۹، ۹۸، ۱۰۶.
- صاحبان پنج حدیث (۴ راوی) شماره‌های ۳۸، ۵۲، ۶۲، ۶۵.
- صاحبان شش حدیث (۱ راوی) شماره ۲۸.

صاحبان هفت حدیث (۱ راوی) شماره ۷۸.

صاحبان شانزده حدیث (۱ راوی) شماره ۱۰۵ فاطمه بنت الحسین (ع).

صاحبان بیست و سه حدیث (۱ راوی) شماره ۶ اسماء بنت عمیس و

شماره ۱۰۹ فاطمه بنت محمد (ع).

صاحبان هشتاد و پنج حدیث (۱ راوی) شماره ۸۹ عایشه.

صاحبان نود و هفت حدیث (۱ راوی) شماره ۱۳۰ سلمه.

شش. راویان را به ترتیب الفبایی مرتب نموده، و پس از بیان نام آنها، تعداد روایت، موضوعات منقول و طبقه آنها را گزارش کرده ایم. همچنین جهت دستیابی به اطلاعات بیشتر درباره آنها، منابعی در پاورقی در زمینه سرچشمه مال آنان معرفی شده است.

هفت. در این کتاب به هر گام نقل روایت ها با چند گونه شمارنده مواجه می شویم که جهت رفع اشتباه و سهولت استفاده آنها را توضیح می دهیم.

- اولین شماره فارسی، مربوط به راویان زن است که از یک [۱] شروع و به یکصد و بیست و چهار [۲۴] ختم می شود.

- دومین شماره فارسی، دو عدد است که خطی میان آنها قرار دارد. عدد سمت چپ تعداد روایت هر راوی را معین می کند و عدد سمت راست مسلسل تعداد احادیث زنان است که از یک [۱] شروع و به چهارصد و سی [۴۳۰] ختم می شود.

- شماره انگلیسی کنار متن روایات، که از یک [۱] شروع و به سیصد و هفتاد و پنج [۳۷۵] ختم می شود. مربوط به متن احادیث است.

علت تفاوت شماره مسلسل عدد انگلیسی [۳۷۵] با شماره مسلسل

فارسی [۴۳۰] این است که گاه در یک سند، نام دو یا چند زن آمده است. در اینجا به تعداد هر زن، شمارندهٔ مسلسل فارسی اضافه شده است؛ ولی برای متن، تنها یکبار شمارندهٔ انگلیسی را آورده‌ایم. هشت. ساختار کتاب براساس حروف الفبایی نام راویان به ابوابی تقسیم شده است که به شانزده باب رسیده است.

نه. این کتاب نخست به عنوان مقاله‌ای در میراث حدیث شیعه، دفتر بیست و یکم، در سال ۱۳۸۹ به چاپ رسیده است. اینک با تکمله‌هایی در شمایل جدید به صاحبان علم و معرفت تقدیم می‌شود. دهم. در پایان سراسر خود را تقدیم همهٔ دوستان و صاحب‌نظران می‌کنم که زمینهٔ کامل چاپ این نوشته را فراهم آوردند.

والحمد لله رب العالمین

مهدی مهریزی

سرمهر ۱۳۹۶ ش

چاپ دوم ۱۴۳۸ ق

بیست و پنجمین چاپ مهر ۲۰۱۷ م

فهرست تفصیلی مطالب

۷	مقدمه
۸	روش کار
۱۹	باب اول: حیات الف
۱۹	۱. آمنه أم ابی
۱۹	۲. آمنه بنت ابی
۲۱	۳. اروی بنت حارث بن عبد المطلب
۲۲	۴. اسماء
۲۳	۵. اسماء بنت ابی بکر
۲۴	۶. اسماء بنت عمیس
۳۵	۷. اسماء بنت واثله
۳۶	۸. اسماء بنت یزید
۳۶	۹. أمامة بنت أبی العاص و بنت زینب بنت رسول الله
۳۷	۱۰. امرأة الحسن الصیقل
۳۷	۱۱. امرأة محمد بن مسلم
۳۸	۱۲. أم احمد بن موسی
۳۸	۱۳. أم اسحاق بنت سلیمان
۳۹	۱۴. أم ایمن
۴۲	۱۵. أم یجید امرأة عمران بن حصین

۱۶. أمّ جعفر بنت محمد بن جعفر ۴۲
۱۷. أمّ حبيب ۴۳
۱۸. أمّ الحسن النخعیه ۴۳
۱۹. أمّ الحسن بنت عبد الله بن محمد (نوه امام باقر) ۴۴
۲۰. أمّ الحسین بن موسی بن جعفر ۴۵
۲۱. أمّ حکیم بنت عبد الرحمن بن أبی بکر ۴۵
۲۲. أمّ حمیده ۴۶
۲۳. أمّ حنان ۴۶
۲۴. أمّ داود = أمّ خالد بربریه (فاطمه بنت عبد الله بن ابراهیم) ۴۷
۲۵. أمّ دردا ۵۲
۲۶. أمّ راشد منيرة أمّ عاتق ۵۳
۲۷. أمّ زینب بنت ابی رافع ۵۴
۲۸. أمّ سعید احمسی ۵۴
۲۹. أمّ سلمة أمّ محمد بن مهاجر ۵۷
۳۰. أمّ سلمة زوجة الرسول ۵۸
۳۱. أمّ سلمة أمّ اسماعیل بن ارقط وأخت أبی عبد الله ۹۴
۳۲. أمّ سلیم ۹۵
۳۳. أمّ سلیمان ۹۶
۳۴. أمّ شریک بنت ابی العکر ۹۷
۳۵. أمّ عطية ۹۷
۳۶. أمّ علی ۹۸
۳۷. أمّ فروه ۹۸
۳۸. أمّ الفضل بنت الحارث وزوجة العباس ۹۹

۳۹. اُم الفضل زوجة محمد بن الرضا ۱۰۱
۴۰. اُم کلثوم بنت علی ۱۰۴
۴۱. اُم کلثوم بنت موسی بن جعفر ۱۰۶
۴۲. اُم محمد بنت محمد بن جعفر او اُم جعفر بنت محمد بن جعفر ۱۰۶
۴۳. اُم محمد بن حجر ۱۰۷
۴۴. اُم محمد بن حکم ۱۰۷
۱۰۸. اُم نساور الحمیری ۱۰۸
۱۰۸. اُم معبد ۱۰۸
۴۷. اُم المقدام سفیة ۱۰۹
۴۸. اُم موسی ۱۱۰
۴۹. اُم موسی خادمة علی ۱۱۱
۵۰. اُم میثم ۱۱۱
۵۱. اُم آنس بن مالک ۱۱۲
۵۲. اُم هانی ۱۱۲
۵۳. اُم هانی بنت ابی طالب ۱۱۴
- باب دوم: حرف باء ۱۱۷
۵۴. برة ابنة اُمیة الخزاعی ۱۱۷
۵۵. بنت عمر بن یزید ۱۱۸
۵۶. بهجة بنت الحارث ۱۱۸
- باب سوم: حرف جیم ۱۲۱
۵۷. جدّة سفیان بن عینة ۱۲۱
۵۸. جدّة علی بن مُسهر ۱۲۱
- باب چهارم: حرف حاء ۱۲۳

۵۹. حَبَابَةُ وَالْبَيْتَةُ ۱۲۳
۶۰. حفصة بنت سیرین ۱۲۵
۶۱. حکیمه بنت ابی الحسن القرشی ۱۲۶
۶۲. حکیمه بنت محمد بن علی الرضا ۱۲۷
۶۳. حکیمه بنت موسی بن جعفر ۱۳۹
۶۴. حکیمه بنت موسی بن عبد الله ۱۴۰
۶۵. حلیمه بنت ابی ذؤیب ۱۴۰
۶۶. حمّادة بنت الحسن أخت ابی عبيدة الحذاء ۱۵۶
۶۷. حميدة ۱۵۷
- باب پنجم: حرف ۱۵۹
۶۸. خدیجة بنت رسول الله ۱۵۹
۶۹. خدیجة بنت عمر بن علم بن الحسین ۱۶۰
۷۰. خشف أم ولد عیسی بن علم بن بطین ۱۶۰
- باب ششم: حرف راه ۱۶۳
۷۱. ریاب امرأة داوود الرقی ۱۶۳
۷۲. رقیة بنت اسحاق بن موسی بن جعفر ۱۶۳
- باب هفتم: حرف زاء ۱۶۵
۷۳. زهرة ۱۶۵
۷۴. زینب بنت أم سلمة ۱۶۵
۷۵. زینب بنت ابی رافع ۱۶۶
۷۶. زینب بنت حصین ۱۶۶
۷۷. زینب بنت رسول الله ۱۶۷
۷۸. زینب بنت علی ۱۶۷

۷۹. زینب بنت موسی بن جعفر ۱۷۱
- باب هشتم: حرف سین ۱۷۳
۸۰. سالمه (سلمی) مولاة ابی عبد الله ۱۷۳
۸۱. سعیده ۱۷۴
۸۲. سعیده أخت ابن ابی عمیر ۱۷۵
۸۳. سکینه بنت الحسین ۱۷۵
۸۴. کینه بنت علی ۱۷۶
۸۵. سلمی أم ابی رافع ۱۷۶
۸۶. سمیه بنت حمران ۱۷۷
- باب نهم: حرف صاد ۱۷۹
۸۷. صفیه بنت عبد المطلب ۱۷۹
۸۸. صفیه بنت یونس ۱۸۰
- باب دهم: حرف عین ۱۸۱
۸۹. عایشه بنت ابی بکر ۱۸۱
۹۰. عایشه بنت سعد ۲۰۹
۹۱. عایشه بنت طلحه ۲۱۰
۹۲. عایشه بنت عبد الرحمن بن سائب ۲۱۰
۹۳. عثیمه أم ولد عبد السلام ۲۱۱
۹۴. عذرة جدّة محمد بن یحیی الصولّی ۲۱۲
۹۵. عمّة عقبه الهجری ۲۱۳
۹۶. عمّة محمد بن مارد ۲۱۴
۹۷. عمّة محمد بن زیاد ۲۱۴
۹۸. عمرة بنت افعی ۲۱۵

۹۹. عمرة بنت رواحة..... ۲۱۵
۱۰۰. عميرة یا عمرة بنت اوس..... ۲۱۶
۱۰۱. عميرة بنت نُفیل..... ۲۲۱
- باب یازدهم: حرف فاء..... ۲۲۳
۱۰۲. فاطمة..... ۲۲۳
۱۰۳. فاطمة بنت اسد..... ۲۲۳
۱۰۴. فاطمة بنت جعفر بن محمد..... ۲۲۵
۱۰۵. فاطمة بنت الحسین..... ۲۲۵
۱۰۶. فاطمة بنت علی..... ۲۳۱
۱۰۷. فاطمة بنت علی بن الحسین..... ۲۳۲
۱۰۸. فاطمة بنت علی بن موسی..... ۲۳۳
۱۰۹. فاطمة بنت محمد..... ۲۳۴
۱۱۰. فاطمة بنت محمد بن علم..... ۲۴۳
۱۱۱. فاطمة بنت محمد بن الهیثم..... ۲۴۳
۱۱۲. فاطمة بنت موسی بن جعفر..... ۲۴۴
- باب دوازدهم: حرف قاف..... ۲۴۵
۱۱۳. قنوا بنت الرشید..... ۲۴۵
- باب سیزدهم: حرف کاف..... ۲۴۷
۱۱۴. کلثم بنت مسلم..... ۲۴۷
۱۱۵. کلثوم..... ۲۴۷
- باب چهاردهم: حرف لام..... ۲۴۹
۱۱۶. لبابة بنت عبد الله بن عباس..... ۲۴۹
- باب پانزدهم: حرف میم..... ۲۵۱

۱۱۷. مریسة بنت موسی بن یونس	۲۵۱
۱۱۸. معاذاة العدویة	۲۵۱
۱۱۹. منة أخت ابن ابی عمیر	۲۵۲
۱۲۰. میمونة بنت الحارث بن حزل زوجة النبی	۲۵۲
۱۲۱. نجمة أم الرضا	۲۵۳
باب شانزدهم: حرف هاء	۲۵۵
۱۲۱. هاشمیه مولاة رقیة بنت موسی	۲۵۵
۱۲۱. هند بنت الجون	۲۵۶
۱۲۴. هند بنت الحارث القرشی [الفراسیه]	۲۵۸
فهرست ها	۲۵۹
نمایة موضوعی	۲۶۱
فهرست منابع	۲۸۵